

Stanje v naravi

Marca običajno končujejo s cvetenjem leske, vrbe, telohi ter druge najzgodnejše rastline. Proti koncu meseca čebelarjem že ponudijo vir cvetnega prahu prva sadna drevesa – marelice, breskve in v toplejših letih tudi divja češnja. Predvsem divja češnja, ki je v gozdovih pri nas relativno dobro zastopana, ponuja čebelarjem ob lepem vremenu velike količine nektarja, ki ga močnejše družine izkoristijo in napravijo tudi prve zaloge v satju. Hkrati lahko

spremljamo tudi nabrekanje cvetnih popkov drugih, kasneje cvetočih rastlin. Sicer pa lahko marec še vedno prinese snežne padavine in temperature pod lediščem, kar lahko negativno vpliva na medenje. V zadnjem času bi kot problematiko lahko izpostavili tudi spomladanske suše z visokimi temperaturami. Visoke temperature in veter še bolj osušijo tla, kar se pri rastlinah ob pomanjkanju vode odraža tudi s slabšim medenjem.

Zaloge hrane in krmljenje čebeljih družin spomladi

V zgodnji pomladi se čebelarji pogosto sprašujemo, kakšno je stanje zalog hrane v naših čebeljih družinah. Tudi tokrat nam zima ni postregla z značilnimi količinami snega in nizkimi temperaturami. Po vsej Sloveniji je bila zelo mila, s temperaturami višjimi od dolgoletnega povprečja in z izrazito temperaturno inverzijo, zaradi katere so bile temperature na višjih legah še višje. Čebele zato v preteklih mesecih niso veliko mirovale. V januarju smo lahko opazili že prve delavke s koški, polnimi cvetnega prahu, v februarju pa je bilo vsakodnevno nekaj običajnega. Zaradi večje dejavnosti čebel, pa je večja tudi poraba hrane. Čebelarji, ki so v jeseni čebelje družine dovolj nakrmili in stanje zalog hrane pred zazimitev tudi preverili, večjih skrbi glede hrane v začetku pomladi ne bi smeli imeti. Vseeno pa je v marcu, ob ugodnih pogojih čas, da stanje zalog hrane preverimo in jih po potrebi dodamo. Ne smemo pozabiti, da sta pred nami še marec (sušec) in pregovorno muhast april, ki nam lahko glede na toplo zimo postrežeta tudi z za čebele neugodnim vremenom. Zato ob prvih hitrih pregledih čebeljih družin preverimo tudi zaloge hrane. Če v družinah satov z zalogami hrane ob gnezdju in vencev medu ob zalegi ni, je hrano potrebno dodati. Za čebele je v tem času najboljša hrana sat z zalogo medu ali predelane sladkorne raztopine, ki ga iz drugih delov panja ali iz zaloge premaknemo ob gnezdo. Če satov s hrano nimamo, pa čebelarjem dodamo sladkorno raztopino. Krmljenje v klasične pitalnike je lahko v tem času problematično, ker čebele raztopine v pitalniku ne porabijo, saj zaradi nizkih temperatur ne zapuščajo gruč. Lahko pa se gruča zaradi krmljenja tudi preveč razširi, zaradi česar čebele ne ogrevajo več vse zalege. Boljši način za dodajanje hrane v tem času je kapilarno krmljenje. Mlačno raztopino pripravimo v razmerju tri dele sladkorja in dva dela vode ter jo družinam, ki jim hrane primanjkuje, dodamo v manjših PVC-vedrih. V pokrov navrtamo 1,5-milimetrske luknjice in vedra poveznemo neposredno nad gnezdo čebelje družine. Dobro se obnesejo tudi stekleni kozarci z naluknjanimi pokrovčki. Ker so manjši je rokovanje z njimi lažje.

Kaj pa dodajanje sladkorne pogače?

Čebele za predelavo sladkorne pogače porabijo razmeroma veliko energije in vode, ki je v dnevih, ko čebele ne izletavajo, in za šibke družine dokaj nedostopna. Zato se dodajanje pogače v šibke družine in družine, ki nimajo zadosti zalog hrane, ne priporoča. **Pri dopolnilnem krmljenju čebeljih družin s pogačo ali sladkorno raztopino moramo biti tudi previdni. Velika je namreč možnost prenosa sladkorja v medišča in kasneje njegovega vnosa v med. To je lahko tudi razlog, da je med v laboratorijski analizi označen kot nepristen.**

Kaj lahko na področju prehrane čebel pričakujemo v prihodnjih mesecih?

Spomladanski razvoj čebeljih družin nam kroji predvsem vreme, ki je v zadnjih letih izrazito muhasto in spremenljivo. Deležni smo spomladanskih suš, vdorov hladnega zraka, pozeb, daljših obdobij hladnega in deževnega vremena v času cvetenja rastlin in podobno. Glede na (pre)toplo zimo je tudi letos še marsikaj mogoče. Pri tem lahko le upamo, da bo vreme ugodno tudi za razvoj čebeljih družin in medovitih rastlin, v nasprotnem primeru pa je naša naloga, da za prehrano čebel poskrbimo. Če pride do zgoraj opisanih neugodnih razmer in je stanje na čebelarstvih negativno več kot tri dni, čebelje družine krmimo z manjšimi količinami sladkorne raztopine - toliko, kot so v enakem obdobju negativna stanja na tehtnicah. S krmljenjem v takšnih razmerah jim omilimo negativen vpliv pomanjkanja donosa in vsaj nekoliko ohranimo razvoj čebeljih družin.

Simon Golob, svetovalec specialist za tehnologijo čebelarjenja

Vir:

Auguštin et. al. (2020). *Priročnik dobre čebelarstve in zbornik 34. dnevi čebelarstva*. ČZS.